

Nyári táborok

A hűvösödő október végi napokon kellemes nyári emlékeket kívánunk felidézni. Amatőrmozgalmunk fejlődését jól jelzik a sokasodó észlelőtáborok, melyekről a teljesség igénye nélkül próbálunk körképet adni.

Mogyorósbánya

Július 27—augusztus 8. között immár tizedik alkalommal rendezte meg a Komárom Megyei CSBK hagyományos megfigyelőtáborát a megyei TIT és az Állami Biztosító támogatásával. A sátorozás helye a Mogyorósbánya melletti 296 m-es Kő-hegy volt. A Kő-hegyi fennsík az Országos Kéktúra útvonalán fekszik, meredek földúton közelíthető meg. Itt szállították fel a sátrakat, távcsöveket, élelmiszert, vizet a szovjet katonák.

Az ország számos helységéből gyűltek össze a csillagok szerelmesei, gyerekektől nyugdíjasokig. A tábor két 40 fős turnusból állt. Játékos vetélkedők, kirándulások, előadások tarkították a napi programot. A kevés derült éjszaka során távcsővel és szabad szemmel fűrkészték az égbolt jelenségeit, bolygókat, galaxisokat, meteorokat és a Brorsen—Metcalf-üstököst. Nyolc csillagászati távcső állandóan bevetésre készen várakozott a műszersátorban.

Talán nincs az országban még egy ilyen amatőr csillagászati tábor, melynek hasonló múltja lenne. Az amatőrök munkája végsősoron tudományos értékű, hiszen jól kiegészíti a szakcsillagászok tevékenységét. Ám inkább figyelemreméltó az összetartás és a baráti szellem, amely évről évre felcsalja őket a hegyre. A szabad levegő, a természet szépsége, s e tudomány emberek közt kapcsolatot teremtő ereje szebb élményt nem is nyújthat.

DR. SÁRLÓS JÁNOS
és FORGÁCS JÓZSEF

Ráktanya

Ráktanyán idén nyáron is két csillagászati tábort rendeztünk. A népszerű Meteor '89 után egy kisebb létszámú — 40 fős — tábor is szerveztünk általános iskolás gyerekek részére, július 21—28. között. Elsődleges célunk az volt, hogy a gyerekek megismerjék a látható csillagképeket és megtanuljanak tájékozódni az égbolton. Mindezek elsajátítására eredeti elképzelésünk szerint Ráktanya megfelelően sötét eget hívtuk volna segítségül, de ebben mindössze két éjszaka gyönyörködhettünk, akkor is csak mintegy másfél óra erejéig. A tábor ideje alatt szinte folyamatosan átvonuló — hol ritkább, hol sűrűbb — felhőzet borította az eget. Így kénytelenek voltunk egyéb segédeszközöket is igénybe venni a kitűzött cél eléréséhez. Számítógépes csillagkép-felismerési programok, forgatható és kirakható csillagtérképek pótolták a derült égboltot. Ezen felül megismertettük a résztvevőket a távcsövet nem igénylő, szabad szemmel végezhető megfigyelési módszerekkel, így tájékoztatást kaptak a meteorok, fényesebb üstökösök és a szabadszemes objektumok megfigyelésének mikéntjéről.

Mízszer Attila jóvoltából betekintést nyertek a változócsillagok észlelésének rejtjelmeibe is.

A meteorészlelést — az éppen látható Aquarida rajra tekintettel — nemcsak elméletben, hanem a szabad ég alatti megfigyelési gyakorlat során is kipróbálhatták. A program változatosabbá tételére csillagászati és űrkutatási témájú video- és mozgófilmeket, diákat vetítettünk.

HORVÁTH FERENC

Orgovány

A kecskeméti planetárium július 28. és augusztus 10. között rendezte észlelőtáborát Orgoványtól 2 km-re egy kis tanya szomszédságában. A tábornak nyolc résztvevője volt,

nem számítva Mizser Attilát és Papp Sándort, valamint a szomszéd tanyán lakó Farkas Ferencet, akik néhány éjszakát velünk töltöttek. Sajnos a megfigyelési körülmények csak közepesek voltak, Kecskemét fényei is zavartak. A 14 éjszakából csak 6-on tudtunk észlelni. Elsősorban változással, mély-egézésel és a Brorssen—Metcalf—üstökös megfigyelésével foglalkoztunk. A tábor színe-sebbé tette, hogy 29-én délelőtt Mizser A. és Papp S. előadást tartott különféle észlelési témákról. A következő műszereket használhattuk: 150/2250 Zeiss Meniscas, 110/900 japán reflektor, 60/700 refraktor és egy 20x60-as valamint három kisebb binokulár. Reméljük, táborunkat jövőre is meg tudjuk szervezni.

A PLANETÁRIUM
TÁRSADALMI MUNKATÁRSAI

Oracsbitu '89

Július közepén egy baráti biciklitúrát szerveztünk a déli ország-részben. Az idei Oracsbitu (Országos Amatőrcsillagász Biciklitúra) 10—15 között változó létszámú résztvevője a Kajdacs—Szekszárd—Baja—Mohács—Bóly—Ormánság—Szigetvár—Hencse—Zselicség—Cserkút útvonalat járta végig. A 400 km-es túra során meglátogattuk a bajai csillagvizsgálót — ahol a helyiek részéről kedves vendéglátásban részesültünk —, ill. jónéhány amatőrtársunkat (Dömény család, Földesiék, Szabó Sándor, Halmi Gáborék és Zalezsák Tamásék telke). Az egyhetes "tekergés" során az Ormánság és a Zelicség számos kulturális emléké is láthatott. Tisztelegtünk a hencsei temetőben Szentmártoni Béla síremléke előtt. Jövő évi hasonló túránkat Nyugat-Magyarországra és az Alpokaljára tervezzük.

-spt-zal-tey-

Pénzesgyőr

A Perseida 2000 Amatőrcsillagász Baráti Klub ez évi szokásos összejövetelét 1989. augusztus 4. és 13. között rendezte Pénzesgyőrben. Ebben az évben a szokásoktól eltérően a csillagászat is helyet kapott a tábor programjában, és a "szakadároknak" elkönyvelt társulat 4 év után ismét az ég felé fordult.

Az időjárás kegyeibe fogadta a mintegy 20 résztvevőt, a Gerencepatak csak egyszer fenyegetett azszal, hogy elmossa a sátrakat, estére pedig menetrendszerűen beborult az ég. A Perseida-maximum éjszakáján viszont végre gyönyörű tiszta volt az ég. Két és fél óra alatt mintegy 130 meteort regisztrált a lelkes társaság, majd az égbolt felhősödése miatt aludni tért. Napközben a Bakonyban és a Balaton körül kirándultunk. Vendégeink is voltak, pl. a Veszprémi Rege című független hetilap egyik újságírója, aki riportot készített a tábor életéről és munkájáról. A cikket azóta sem láttuk, ha valakinek megvan, kérjük, küldjön egy másolatot róla a budapesti Urániába. Előre is köszönjük.

BALKÓ ZSOLT

MÁS

Megjelent a Magyar Csillagászati Egyesület új lapjának, a MÁS magazinnak az első száma. Az új folyóiratban csillagászati ismeretterjesztő írásokon kívül egyéb kulturális témákról is olvashatunk. A lapot a Magyar Posta terjeszti, megvásárolható az újságárusoknál. Kérjük az MCSE tagjait és a Meteor olvasóit, hogy figyelmükkel tüntessék ki a MÁS-t, ha pedig megnyerte tetszésüket, hívják fel rá ismerőseik figyelmét is.